

A HALÁSZAT MINDEN ÁGAZATÁT FELŐLELŐ SZAKLAP.

KIADJA: AZ ORSZÁGOS HALÁSZATI EGYESÜLET ♦ ♦ SZERKESZTI: UNGER EMIL DR.

:: :: Kéziratok és szakkérdések :: ::
a szerkesztőség címére küldendők.

Előfizetési díjakat és hirdetések az
Országos Halászati Egyesület
(Budapest, V. ker. Kossuth Lajos-tér 11
:: :: II. emelet 213. fogad el. :: ::

Szerkesztőség: Budapest,
II., Herman Ottó-út 15. sz.

M. Kir. Halélettani és Szenny-
víztisztító Kísérleti Állomás

MEGJELENIK EGYELŐRE MINDEN HÓ KÖZEPÉN.

Az Országos Halászati Egyesület tagjai ingyen kapják.

Nemtagoknak előfizetési díj: {
Egész évre 12 pengő.
Fél évre 6 pengő.
Külföldre egész évre 16 pengő.
Állami alkalmazottaknak 50%-os kedvezmény jár.

HALÁSZAT (FISCHEREI)

FACHBLATT FÜR DIE GESAMTINTERESSEN DER FISCHEREI

Organ des Ungarischen Landes Fischerei Vereins Budapest.

:: :: Verantwortlicher Redakteur: :: ::
Dr. EMIL UNGER.

:: Administration: Ungarischer ::
Landes Fischerei Verein,
BUDAPEST, V.,
:: :: Kossuth Lajos-tér 11, II. 213. :: ::

Redaktion: Kgl. Ung. Ver-
suchsstation für Fischerei-
biologie und Abwässer-
seitigung Budapest,
II., Herman Ottó-út 15. sz.

TARTALOM: Karácsonyi és újévi gondok és gondolatok. Unger Emil dr. — Csendélet a Balatonon. Lukács Károly dr. — Külföldi lapszemle. — Társulatok—Egyesületek. — Újdonságok—Vegyesek. — Arjegyzések—Hirdetések.

INHALTSANGABE FÜR DAS AUSLAND: Weihnachts- und Neujahrs-Sorgen und Gedanken. — Fischdiebe am Balatonsee. — Auslandschau. — Gesellschaften und Vereine. — Vermischte Mitteilungen. — Fischpreise. — Annoncen.

Karácsonyi és újévi gondok és gondolatok.

„...: holocaustis non delectaberis.“
David Rex. — Psalm. L.

Fekete karácsony és fekete gondok. — Hó helyett köd a föld takarója, mely elfedi a Napot, köd ül, már régóta a gondokba befásult emberek millióinak lelkére is... Ilyen most a hangulat nemcsak nálunk, de világszerte.

Nincs különbség foglalkozási ágak között sem. A halászat, haltenyésztés, halkereskedelem is ugyanoda jutott, ahová az egész mezőgazdaság, ipar, kereskedelem, áruforgalom. Tengődik minden a legsúlyosabb gondokkal s ebből az állapotából nem tud kilendülni, sőt még inkább további összezsugorodás, visszafejlődés tapasztalható, mely rohamosan terjed, mint valami ragály a nemrégiben még egészségesnek látszó leghatalmasabb országokban is, nem respektálva semmiféle határzárát.

A „többtermelés“ vezéreszme volt valamikor. E lap hasábjai is mindig ennek az eszmének a szolgálatában állottak a halászati termelés terén, hogy több kenyér és több hal legyen, mert öt kenyérral és két hallal csak a tizenkilenc évszázaddal ezelőtt karácsonykor született Megváltó tudott ezeket kielégíteni, azokat, akik köréje gyülekezve Őt hallgatták.

Ki beszél ma többtermelésről? Ki mer beszélni erről?! Keserű mosoly lenne rá a felelet a termelés érdekeltségei részéről, akik a megtermelt árut alig tudják haszonnal értékesíteni és legjobb esetben néma sóhaj milliók részéről, akik mint munkanélküliek világszerte családostul ki

vannak rekesztve a rendes fogyasztók táborából, vagy ha még dolgoznak is, annyira csökkent a vásárlóképeségük, hogy ha kenyérré válójuk akad is még valahogy, halra már alig, vagy sehogysem futja belőle. Sok-sok családban még karácsony, meg Szilveszter estéjén sem. Pedig a hal ára is ugyancsak mélyre süllyedt. Mélyebbre mint bármikor.

Mult évben ilyenkor azt írtuk e helyen, hogy nemcsak a ponty és a magyar édesvízi halak értékesítésével van baj, de még a világviszonylatban legfontosabb halászati terméknek a heringnek piaci elhelyezésével is. Egy év óta a helyzet csak rosszabbodott. A pontynál, meg a tengeri heringnél is. Utóbbinál még nagyobb mértékben. November vége felé Lowestoftban, Anglia egyik fontos heringhalászati központjában, fél dollárnak megfelelő összegért lehetett nagyban vásárolni a heringet ezer darabonként s így sem akadt rá vevő! A tenger kincsét visszavitték a hajók a nyílttengerre és beleöntötték, holtan, így tisztítva el azt, amiért annyian dolgoztak. Braziliában hasonlóképpen bántak el ennek az országnak legfontosabb exportcikkével a kávéval is, de újabban célszerűbbnek tartják a kávétermelőket, ha az áramfejlesztő telepek kazánjait fűtik kávéjukkal. Jávában a hollandusok teatermésüket égették el, Kanadában a búzatermelők búzájukat. Kalifornia narancstermelői nem tudják tüzzel elemészteni ezt a túlságosan leves finom gyümölcsöt, tehát úgy „segítenek magukon“, hogy óriási kupacokat rakatnak belőle és elrothasztják.

Nálunk eddig még csak korlátozták a halászatot és a tógazdaságainkban az etetést, trágyázást csökkentették

részben, de ezt ugyanazon okból tették, mint aminő okból a fentemlítették elpusztítják a megtermelt javakat.

Túltermelés van mindenképp, ezt panaszolja mind-egyik termelő, s azért semmisítik meg termelvényeiket, ahol már eddig jutottak, mert nem talál az vevőre olyan áron, amely mellett a termelő, nagy- és kiskereskedő és fogyasztó egyaránt jól járhat.

Igy pedig kisebb-nagyobb mértékben mindenik fél vesztes, de a legnagyobb veszteséget mindenesetre az emberi erkölcs szenved, mert az élelmiszerekkel táplált tüzekben ennek egy-egy része hamvad el, illetve rothad lassan, mint a tengerbeöntött hering, vagy a kaliforniai narancs... **Túltermelés?** Igaz-e ez? **Túltermelés** van halból is? Akkor, amikor például hazánkban a fejenkénti fogyasztás nem éri el az évi egy kilogrammot? El kell pusztítani a megtermelt búzát, ha milliók és milliók éheznek? Ha millió és millió ember van ezen a világon, aki halat, kávé, teát, narancsot szívesen fogyasztana, *ha meg tudná vásárolni?* Éppen ez itt a bökkenő! **Túltermelés** tulajdonképpen nincs, de óriási embertömegek *vásárlóképessége* szűnt meg, vagy csökkent le a minimumra, s a termelő csak veszteséggel termelhet tovább, ha az eladhatatlan áruk tömegei folyton lejjebb süllyesz-
tik azok árát, végül olyan nivóra, amely alacsonyabb, mint a termelés költségei. Világos és emberileg érthető tehát, ha a termelő védekezik az árrombolódás által be-
következő saját romlása ellen, úgy, ahogy tud. A termelés csökkentésével, sőt a megtermelt áru részbeni elpusztít-
ásával is, nem sokat törődve az árujára éhes, de vásá-
rolni sehogysem vagy alig tudó embermilliók tömegeivel: a munkanélküliekkel és a megcsökkent jövedelmen
tengődőkkel, akik reá nézve gazdaságilag nem bírnak jelentőséggel, mert nem fogyasztók.

Megértjük ezt, de azért mégsem hisszük, hogy a gabona és más élelmiszerek gomolygó füstjében az Úr-
nak több kedve telnék, mint egykor Kain áldozatában, aminek azután testvérgyilkosság lett a vége.

Az ilyen áldozat ma is csak Mammonnak kedves, és ma is csak testvérgyilkosság lehet a következménye.

Az aranyborjú imádásának ez az ultramodern, kény-
szeredett szertartása szomorú székelye emberi fajunknak, mert bizonyítéka, minden kulturális és technikai vívmá-
nyunk ellenére, legalább is saját tehetetlenségünknek. Ki tudná megcáfolni ugyanis azt az igazságot, hogy minden megtermelt áru elpusztításával, sőt a termelés
szándékos csökkentésével is csak szegényebb lehet ország, világ, ha egyesek vagy csoportok ideig-óráig ennek hasz-
nát is láthatják?

A Megváltó, kinek születését most ünnepeltük, egyik példabeszédjében a legkeményebb büntetéssel suj-
totta az Urától kapott talentumot elásva megőrző szolgát. Mászor meg azt mondotta, hogy ne gyűjtsetek kincset a földön, mert a rozsdá és a moly megemészti azokat.

Ma világosabban látjuk ez isteni szavak tündöklő igazságát, mint valaha. Az elrejtett talentum ma sem menti meg őrzőjét és rozsdá emészti már az ő Bálványt: az aranyat is! Lent a nagy bank-trezorokban. S közben gomolyogva száll az ultramodern égő-áldozatok füstje az ő Bálvány tiszteletére. Hiába! A Bálvány nem segít! Csak az segít, ha megtartjuk a legfőbb parancsokat amiket a Megváltó — kinek első és leghívebb tanítványai halászok voltak — a farizeusok kérdésére válaszul ki-
nyilatkoztatott: „Szeresd a te Uradat, Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből és minden erődből. Szeresd felebarátodat, mint ten magadat“.

Szentül hisszük, hogy az igaz Istennek ma már több a híve, mint a Bálványnak s így van remény is, hogy

a felebaráti szeretet diadalmaskodik az oktalan önzés fölött, s hogy a kölcsönös megértés végre elkövetkezik és meg fogja mutatni a kivezető utat a mai válságos időkben is a jobb jövő felé. És akkor halász és föld-
művelő, iparos és kereskedő, termelő és fogyasztó újra egymásra talál. Itthon és külföldön.

Ebben a reményben kívánunk minden olvasónk-
nak boldogabb újszpendőt!

Dr Unger Emil.

Több éves gyakorlattal és igen jó bizonyítvánnyal

halászmesteri állást keres

Takács Ádám halászm. Mesztegnyő, Landipuszta.

Csendélet a Balatonon.

Nagy haladást tettünk — ez kétségtelen — a köz-
rend és törvénytisztélet megszilárdulása terén a forradal-
mak óta, de a minket legközelebről érdeklő *halászati tulajdon* területén a jogrendnek inkább lazulását, mint szilárdulását kell — sajnos — tapasztalunk a régmúlt békeidőkhöz képest. Ennek a visszafejlődésnek okairól, főleg pedig az orvhalászat megtorlása terén tapasztalt jogi zűrzavarról más alkalommal fogjuk majd a „Halá-
szat“ olvasóit tájékoztatni, ezúttal csak néhány legfrissebb épületes esetet kívánunk közreadni a „*Balaton* orvha-
lászok könyvé“-nek vaskos okmánytárából, elsősorban halászbérlő szaktársaink okulására.

A *tihanyi* orvhalászok közül legsűrűbben szerepel-
nek a mi nyilvántartásunkban, valamint a b...i járás-
bíróóság jegyzőkönyveiben B. J. és Sz. P., valamint e két család többi férfitagjai. Kitaró, bátor halászok és jó háló-állítók, akik a bérlő halásztársaság tihanyi bokrá-
ban is voltak részes halászok, amíg „ki nem múltak belőle“ orvtermészetük felülkerekedése folytán. Ők voltak a leg-
találékonyabbak a kifogott hal egyrészenek elrejtésében a bemérés elöl s evvel nemcsak a vállalat, hanem ha-
lászótársaik megrövidítésében is. Hosszabb ideje gyako-
rolták már, amikor a kezelő rájött arra a csínyükre, hogy valósággal fogasokat csináltak a fogasoknak, vagyis a hajó alsó deszkájába vert szegre fűzték fel a legszebb halakat és úgy úsztatták be őket a telepi kikötőbe, ahol a sötétség leple alatt akasztották le zsákmányukat a rej-
tett fogasokról. Amikor aztán kivágódtak a halászbokor-
ból ilyen és hasonló turpisságok miatt, akkor meg azzal áltak bosszút a „társaság“-on, hogy a tericsen száradó hálónak egész zsákját levágták egy éjjel s gyaloghálót készítettek belőle.

De hadd jussanak szóhoz a továbbiakban maguk a tihanyi kezelők, akiknek éveken át ez a két vakmerő orvhalász adta a legtöbb dolgot halőri portyázásaik során.

1930 ápr. 16-án jelenti Berek András kezelőnk a következőket:

„Ápr. 12-én este 11 órakor hosszas lesállítás után elfogtam K. V. tihanyi orvhalászt, aki a rátai dűlőben B. J. nevű társával egy 16—20 m hosszú gyaloghálót a halászatra éppen előkészített. Mikor feléjük közeledtem, K. V. megismert és a hálót a válára kapva elszaladt, én meg utána eredtem. Az orvhalász befutott a községbe és több utcán át és egy udvaron keresztül társának, B. J.-nak házához szaladt és annak konyhájába a hálót bedobta. B. az ajtót rögtön bezárta, úgy, hogy bejutni nem tudtam. A háló bedobását sem tudtam megakadá-
lyozni bár K.-nak egyik karját fogtam, de az sokkal

erősebb lévén nálam kb. 20—30 métert vonszolt maga után egészen B. házáig...

Másnap 13-án reggel felhívtam a b. .i csendőr-őrsöt és kértem egy járőr kiküldését, amely még délelőtt ki is jött és az orvhalászokat a községházánál kihallgatta. B. bevallotta, hogy halászatért már büntetve volt és hogy K. V.-vel este kimentek halászni, mert nagyon megkívánták a halat, de nem sikerült a dolog. K. V. is azt vallotta, hogy nagyon megették volna már a halat (az eset ugyanis a tilalmi idő közepe felé történt), ezért akartak halászni, de a hálót már elégette, mert többet nem akar halászni. A helyszíni szemlén meggyőződünk róla, hogy a hálót vagy egy részét valóban elégették, mert nyomait még jól lehetett ismerni, de a hálót csak éppen akkor gyújtották meg, amikor a kisbíró hívta őket, mert a háló maradványai még izzók voltak.

Apr. végén jelenti Berek, hogy f. hó 26-án a csendőrök tetten érték B. J. tihanyi lakost, aki 13 kg pontyot fogott s ellene a bűnvádi eljárást megindították.

Érdekesebb azonban Berek jelentése a május 29-i fogásról:

„Délután 5—6 óra közt a Csúcshegy alján elterülő „Levendula telepen“ tetten értem B. J. és Sz. P. megfogzott orvhalászokat, akik a már szigonnyal megfogott 3 drb összesen 22 kg súlyú harcsát szekéren, széna közé rejtve el akarták szállítani.

Már több ízben künn jártam, de nem sikerült őket tetten érni, sőt meglátni sem tudtam őket, mert vigyázó társuk jelezhette közeledésemet és mindig eltűntek előlem. De most ügyesebben csináltam, mert apámat és még két, nem tihanyi iparos fiatalembert rábeszéltem, hogy jöjjenek fel a Csúcshegyre kirándulni. Így négyen mentünk egy csoportban és B.-ék nem ismertek fel, mert kirándulónak néztek minket. A falu felől mentünk a hegy felé, amikor észrevettem, hogy a hegyre megy fel egy szekér, amerre nincs is út. Ez mingyárt gyanus volt és mikor 6—700 méterre megközelítettük, a kocsi mellett ingujjban haladó alakban B.-t ismertem fel. Figyelmeztettem erre társaimat és a bokrok közt bujkálva közeledtünk a szekér felé. Mikor 300 m-re lehettünk, minden embert fel tudtam ismerni, s akkor kezdtek meg ezek a földön fekvő széna forgatását. Fel is rakták a szénát, pedig ez még nedves volt. Közben Sz. P. körülnézett és bement az erdőbe, ahonnan egy csomagot hozott ki a kocsihoz.

A bokrok közt kb. 20 lépésig közelítettük meg őket, akkor kiléptünk a bokrok közül, ők megijedtek, egy pillanatra megálltak a munkában, de aztán annál gyorsabban rakták a szénát a kocsira. Én rászóltam Sz.-ra, hogy rakja le a szénát a kocsiról, de az vonakodott, sőt azt mondta, hogy beperel, mert ott nincs jogom kutatni. Én erre társaimmal akartam a szénát leszóratni, mire B. és Sz.-ék fenyegetőzések közt maguk szórták le a szénát a tőlünk ellenkező oldalra. Így a kocsin csak üres zsákokat és egy ruhába kötve répát találtunk. Ekkor mondtam, hogy most már visszarakhatják, amire Sz. nevetséges kifogásokat mondott s végül azt mondta, hogy nedves ez a széna és majd visz másikat. El is mentek a lejjebb fekvő szénarakások felé, én pedig hangosan mondtam társaimnak, hogy gyérünk fel tovább a hegynek. De mi nem mentünk fel a hegyre, hanem csak az erdő szélébe és ott tovább figyeltük őket.

Mivel nem jöttek vissza, hanem minket lestek, erre újra kiléptünk az erdőből és újra megkezdtük a halzsák-mány keresését. Legelőször megtaláltuk a szénarakás alatt B. tarisznyáját két borosüveggel és az ő halnyálkás kabátjával, utána megtaláltuk két csomagba, kötényekbe burkolva a szép harcsákat. Az egyik kötény Sz., a má-

sik B. tulajdona volt. A bűnjeleket behoztuk a halásztelepre, a harcsákat bemértem és rendesen áruba bocsátottam. Másnap reggel a csendőrségnél a feljelentést megtettem. A csendőrök kijöttek B.-ékat kihallgatták, de ezek tagadtak, sőt még a saját holmijukat sem akarták elismerni. A csendőrség a nevezettek ellen mindamellett a bűnvádi eljárást megindította.

Június 28-án volt ez ügyben a járásbírósi tárgyalás, amelyen jogtanácsosunk is megjelent. A bíróság felmentő ítéletet hozott azzal az indokolással, hogy nincs elég bizonyíték arra, hogy a halat B.-ék fogták volna. Még szerencse, hogy a harcsák árát nem ítélték oda a derék szénagyűjtőknek.

A következő 1931. évben új kezelő került Tihanyba, aki más módszerrel dolgozott a hírhedt tihanyi orvhalászok ellen. A régi római „divide et impera“ jelszóval B. J.-t régi kenyeres társától Sz.-tól elválasztani igyekezett és ismerve B. pénzsóvárságát, neki pénzjutalmat kínált, ha minél több hálót kezükre játszik. B. így elárulta, hogy kinek van a faluban eresztője, gyaloghálója, sőt agent provocateur-i szerepet is vállalt és kezelőnk előzetes értesítése mellett együtt indult ki néhány orvhalász pajtásával a Balatonpartra. Egy kb. húsz öles gyaloghálót sikerült így kezelőnknek megtalálni, amiért B. öt pengőt zsebre tett, de több eredménye nem volt az együttműködésnek. B. ugyanis ráeszmélt, hogy jobb üzletet is lehet a hálókcal csinálni. Ő és apja, meg testvére ugyanis nemcsak saját használatra, hanem mások számára is szoktak a téli hónapokban hálókcal, főleg eresztőket szállítani. Híre terjedt messzeföldön, hogy ők tudják a legjobb eresztőket gyártani, s így ezt a mesterséget üzletszerűen folytatják már évek óta.

Szállították tehát B.-ék az eresztőket sok jó ismerősnek, meg idegen orvhalásznak is, de az utóbbiaknak — „visszavárólag“. Egy párszor hagyták őket dolgozni az új szerszámmal, de aztán egyik hajnalban csak hiába mennek be az új gazdáknak az eresztők felnézésére; ezek nincsenek az eresztés helyén és nincsenek sehol. Azaz, hogy vannak valahol: a zsákmánnyal együtt újra B.-ék pajtájába kerültek vissza. Ez a hálókölcsönzés mégis csak hasznosabb foglalkozás, mint a pajtások szerszámának jutalomdíj ellenében, a közös ellenség, a „társaság“ kezére juttatása.

Igy tehát, noha a tihanyi kezelő (aki egyébként detektív volt valaha s így a „többet ésszel mint erővel“ elv gyakorlatával akart eredményeket elérni) végül 20 pengőt kínált neki arra az esetre, ha a tihanyi híres orvhalászbanda három tagját hálójukkal együtt kezére játsza: B. jobbnak látta a „társasággal“ megszakítani az együttműködést, annál is inkább, mert az a híres orvhalászbanda tulajdonkép az ő atyafisága volt és őt ismerte el koronátlan királyának. A hálógyártás és visszatértes szerszámszállítás folyt azonban és folyik most is vígan tovább. A múlt hónapban lefolytatott tárgyaláson, amely szintén B. felmentésével végződött, az őt intelmekkel elbocsátó bírónak ezt a szemébe is meg merte mondani.

A most letelt 1932. évben ismét új kezelő került a tihanyi halásztelepre, aki a társaság ottani vezetésével és kormányosával együtt szokott lesre indulni. Az ő jelentéseiből is hadd mutassunk be egyet-kettőt:

„Május 1-én reggel három óraker észrevettem, hogy eresztők vannak a vízben és ezért lesállást foglaltunk el. Az orvhalászok azonban, kik közül Sz.-t felismertük, valahogy megneszeltek bennünket és riem mertek az erdőszélről előjönni. Így már nem tudtunk mást tenni, mint, hogy a hálókért bementünk a vízbe és kihoztunk

3 vég eresztőt, ebből egy 16 méteres, egy 7 és egy 6 méteres.

Május 2-án este 10 órakor észrevettük, hogy egy csónak két emberrel a vízen jár és rakják le belőle az eresztőket. Egész éjjel lesben álltunk. Hajnalban három órakor jöttek kifelé, ketten voltak a csónakban, a harmadik a parton lesett. Elfogtuk a csónakból kiszállókat; a fő-fő orvhalász B. J. és Sz. P. voltak ezek, húsz méter eresztővel és két és fél kiló kősüllővel. Sajnos, amikor a kerékpáromra, amely a kikötőfalhoz volt támasztva, újra fel akartam ülni, azt vettem észre, hogy a külső gumiabroncs össze volt vagdalva. A B.-ék vigyázójának bosszúműve lehetett ez. A hálót és a halakat a csendőrség vette át, mint bűnjeleket.

A legutolsó tettenérés október első hetében volt és következőképpen zajlott le Vaskó kezelő jelentése szerint:

„Vasárnap délután, mint rendesen, a horgászokat ellenőriztem és hat óra tájban jöttem visszafelé. Észreveszem, hogy a kőbástya mellett emberek húzódnak le a vízhez: odamegyek és a tihanyi hírhedt orvhalászokkal találom magam szemben. B.-ék ekkor kötötték az eresztőkre a köveket. Én odaugrom és két hálót megfogtam, hogy elvegyem, de nem engedték s mivel ők hárman voltak, nem sikerült a hálókat magamhoz vennem. Az úton arra ment K. aszófői ács, horgász, akit jól ismerek, őt megállítottam, hogy legyen a segítségemre. De K. nem volt hajlandó nekem segíteni, csak megállt, hallgatta és nézte a veszekedést. Így kénytelen voltam engedni a többeknek. B.-ék pedig fenyegető szavakkal távoztak. Hancegték, hogy hiába teszünk akármit, őket nem akadályozzuk meg a halászásban, mert ők az erősebbek: ha kell, heten, meg nyolcan is vannak, nekem meg tanum nincs és nem is lesz, mert ők majd adnának a tanuknak. Ezért tisztelettel kérem, tessék elküldeni néhány napra H. J. halázmestert és F. J. halászt, akikben lesz annyi bátorság, hogy velem együtt szembeszállhassanak B.-ékkal. Az itteni vezeres és kormányos ugyanis nem igen mernek még csak tanuskodni sem ellenük, mert a multkoriban (májusi eset), amikor V. kormányos ellenük vallott legszebb tizenöt szőlőtökéjét kivágták.”

A legjobb halőröket küldtük ki az orvhalászok tettenérésére, de ezek megneszelhették a siófoki csapat érkezését és napokig nem mutatkoztak a vízparton. Uri horgászok, köztük egy magasrangú katonatiszt biztatták azonban halázmesterünket, hogy vessünk már véget ennek a vakmerő garázdálkodásnak, meri B.-ék már az ő vizeiket is zavarják és fényes nappal húzzák a gyaloghálót a füred-tihanyi műút mentén, a legjobb beetett horgászóhelyek közelében.

Végre a csendőrségnek terjedelmes jelentést adtunk be a szerzett értesülésekről, s egy járőr ki is szállt B.-ék házána, ott 3 vég, összesen 55 méter eresztőhálót talált és egy szigonyt, s a három B.-t kihallgatta. Bevallásuk szerint a nyáron kb. húsz esetben 70—80 kg pontyot fogtak, részint eresztővel, részint gyaloghálóval s kis részben szigonyral. Védelmükre azt hozták fel, hogy aztártak ki halászni, mert ebből akarták családjukat eltartani.

A tihanyi kezelő, aki a csendőri nyomozás eredményéről beszámol, kijelenti azonban, hogy „a gyanúsítottak állítása nem fedi a valóságot, mert mind a három dologkerülő, iszákos ember, akik más munkát nem is akarnak végezni, csak a tilosban halászni. Ellenük pedig a községbeli lakosság nem mer tanuskodni, mert félnek, hogy B.-ék fejükre gyujtják a házukat”.

December 23-án volt B.-ék ügyében az utolsó járásbírósi tárgyalás. A tárgyaláson, mint megbízottunk Berek kezelő vett részt, akinek jelentése szerint a társaság tihanyi halászáinak tanuvalomása feltűnően ingadozó volt. B. szemtelenül tagadott és mivel a tanuvalomása sem volt terhelő reá nézve, a bíróság B.-t felmentette.

Hogy ezek után, a most következő tilalmi időben, a Tihany környékén ívó pontyok még kevesebb kímélre számíthatnak B. J. és bandája részéről, mint az elmúlt tavasszal, arra teljesen el vagyunk készülve.

De, hogy ezek az állapotok nem szolgálnak a jogrend nagyobb dicsőségére, azt — úgy hisszük — egész tárgyilagosan meg lehet állapítani.

Lukács Károly dr.

8000 drb 30 dekás átlagsúlyú egyenletes harcsaivadék eladó Babócsán Gr. Somssich Béla örököse tőgazdaságából.

Külföldi lapszemle.

Jellemző az általános helyzetre, hogy a szaklapok hasábjain a technikai és termelési kérdésekkel foglalkozó cikkek egészen háttérbe szorulnak a gazdasági vonatkozású cikkek nagy tömegével szemben. Az utóbbiak közül pedig egyre több és több foglalkozik a fogyasztás növelését célzó propaganda eljárásokkal.

Berlinben például december 15 és 20-a között naponta megjelent az utcákon egy karácsonyi-díszbe vont kétfogatú teherkocsi, mely egy „Karpfenbedarf für Gross-Berlin“ felírási négy méter hosszú óriáspontyot hurcolt az utcákon végig. A kocsit két propagandazászlós, jelmezes halász kísérte. A felvonulást bejelentette december 16-i számában a Zentralblatt für Fisch-, Wild- u. Geflügelhandel.

A passenheimi (Keletporoszország) háztartási iskolában viszont halfőzési tanfolyamot rendeztek a keletporoszországi halászati egyesület vezetésével. Negyven háziasszony jelentkezett, de mivel a rendelkezésre álló szűk helyen egyidejűleg csak húsz aktív résztvevő dolgozhatott, ezért a tanfolyamot rövidesen megismétlik. A gyakorlati oktatás arra is kiterjedt, hogy mire kell ügyelni a hal vásárlásánál, de a súlypont a négy munkaasztalon végzett főzési gyakorlatokra esett. A háromnapos tanfolyam alatt több mint 30 fős halélt készítették. — Ismeretterjesztő előadásokat is tartottak: „Az édesvízi halászat jelentősége a német nemzetgazdaságban“, „Halételek az egészség és a betegség napjában“ és „A keletporoszországi halpiacok“ címen. A tanfolyam szép sikerrel zárult. A résztvevők bizonyonnyal gyakorolni akarják majd a tanultakat. (Fischerei-Zeitung, Neudamm, december 4.)

A Reichs-Süßwasserfisch-Ausschuss is beszámol végzett munkájáról és terveiről. A mezőgazdasági szükségprogram alapján nyert és a pontytenyésztők egy része által kiegészített összegek felhasználásával különböző kirakattfelírásokat és képeket készítettek, rádióreklámokat vettek tervbe, háztartási és vendéglőipari lapokban hirdetéseket, halfőzőrecepteket helyeztek el. Mozik számára készített színes diaposzítívókat, grammofónlemezeket, valamint óriáshalakat körülhordozó zászlós körmenetek sem hiányoznak a programból, a halkereskedők útján pedig kiskalakú halász-naptárakat osztottak szét. A bizottság szerint az érdekeltek részéről megnyilvánuló áldozatkészség még nem érte el a kívánatos mértéket. (Allgemeine Fischerei-Zeitung, december 15.)

Körülbelül ugyanilyen programot közöl a cseh-szlovákiai „Der Deutsche Fischer“ is.

A német mezőgazdasági tanács (Deutsche Landwirtschaftsrat) közbenjárására december 22-én délután vidám párbeszéd alakjában rádió-előadást tartottak, melyben a liba és ponty-nús élvezetéről volt szó, különös tekintettel a pontyfogyasztás növelésére. (Fischerei-Zeitung, Neudamm, december 25.)

Tengeri hal kedvezményes áron való beszerzésére jogosító jegyek a német téli segélyakció keretében. A német birodalmi kormány „Reichsverbilligungsschein“ névvel bocsát ki ilyen jegyeket, amelyeket a különböző segély-egyesületek és hivatalok útján

osztanak szét az arra szorulóknak között. A jegyeken levő szelvények alapján a kereskedők 30 pfenninggel olcsóbban adnak a segélyezettnek húst, zsírt és egyéb élelmiszert, ez évben először tengeri halat is, azonkívül tüzelőszert. Minden jegyen 4 szelvény van, az egyikén ez áll: Kedvezményes jegy 1 font marhahúsrá vagy 1 font sertés húsrá vagy 1 font kolbászra vagy 2 font friss tengeri halra. Az akció január, február és március hónapokra terjed ki és minden jegy csak abban a hónapban érvényes, amelyik rá van nyomtatva.

A kereskedők a szelvényeket a Bezirkfürsorgeverband által megjelölt pénztáraknál beválthatják.

Tekintettel arra, hogy Németországban mintegy 7 millió a segélyre jogosítottak száma, ha minden jogosított havonta egyszer megvásárolja a 2 font tengeri halat, úgy 12 millió font azaz 200.000 q tengeri hal kerülne fogyasztásra ezúton! A tengeri halászat és kereskedelem mindenesetre örömmel veszi ezt a mozgalmat. (Zentralblatt für Fisch-, Wild- u. Geflügelhandel, dec. 30.)

A berlini pontypiac. A berlini pontynagykereskedők — közel a tizenkettedik órához — december 24-én megegyezést kötöttek, hogy 50 márkánál olcsóbban nem adják a ponty Zentnerét (50 kg). A megegyezés ügylátszik bevált, mert december 27-én újabb egyezséget hoztak létre a kiskereskedők közbenjöttével, melyen az egyezményes nagykereskedelmi árat december 30-ától kezdődő hatállyal 55 birodalmi márkára emelték fel. Ez az egyezmény a kiskereskedelem védelmére irányult, amennyiben a kiskereskedők 29-én még a régi áron szerezhették be szükségletüket, ellenben az utcai és házaló árusok számára az elővételt ezen az áron nem kötik le. Kívánatos lenne, ha a nagykereskedelem ismét fegyelmet viselkedne, mert ezáltal a jövő értékesítési időszakban szilárd alapot lehetne teremteni az árak egészséges szabályozására. (Zentralblatt für Fisch-, Wild- u. Geflügelhandel, december 30.)

„Halaszle“ und anderes címmel érdekes cikket írt Schubert Ottokár, Csehország országos kultúratanácsának halászati szakértője. A cikk eredetileg az „Österreichische Fischereizeitung“-ban jelent meg és onnan vette át a „Der Deutsche Fischer“. Rövid konyhaművészet-történelmi visszapiantás után rámutat arra, hogy a közlekedés boszorkányos meggyorsulásának egyik eredményeként a különböző népek kiválóbb nemzeti eledeljei nemzetközi kincssé váltak. Ezek között is megkülönböztetett helyre került a „halaszle“, mellyel a kelet vendégszerető népei különösképpen a magyarok és a tótok szívesen kedveskednek vendégeiknek. A halaszle igazi hazája Pozsonynál kezdődik és végighaladva Tótországon, Ruténföldön, Magyarországon és Erdélyen, mindenütt megtaláljuk, habár változik is elkészítésének módja. Egy kis kitérés után, melyben a Balatonról és a balatoni fogás kiválóságáról szól, megemlíti, hogy a pozsonyi halaszle tulajdonképpen balatoni halaszle módjára készül, annál is inkább, mert belőle a balatoni fogásnak nem szabad hiányozni. A többi dunamenti, tiszamenti tót vagy magyarlakta helyeken a balatoni fogást harcsa és kecsge helyettesíti. Egyébként mindenütt szabályként áll, hogy minél többféle halból kell készíteni. Egy személyre 20 dekagramm halat kell számítani. Ezután egy halaszle receptet is közöl, azzal, hogy jól elkészítve kitűnő.

A rokonszenves hangon írt cikk a jövő számban folytatódik. (Der Deutsche Fischer, december 1.)

Nagyszámú cikk foglalkozik a hivatásos halászok és halászbérlők helyzetével, amely természetesen elsősorban a halpiac irányzatának függvénye.

A „Zur Lage der Berufsfischer und Fischereipächter“ című cikk érdekes elemzést nyújt efelől a bonyolult kérdés felől. Mindenekelőtt megállapítja, hogy 1929 óta az árak elképesztő iramban zuhantak lefelé. Nemcsak a halpiacon, de a gyümölcs-, főzelék- és szárnyaspiacon is. Mindennek a gyökere végeredményben a német nép elszegényedésében keresendő!

Nehéz igazságot tenni a tekintetben is, hogy vajjon a finomabb halfajták árzuhanása nagyobb-e, vagy a csekélyebb értékű fehér halaké? Az azonban bizonyos, hogy az értelmetlen és tervszerűtlen versengés fejvesztett alákinálásai nagymértékben elősegítették a romlást. Az elkótyavetyélés kirívó példaként felemlíti, hogy novemberben már 10 pfenningért is lehetett a jóminőségű élő keszeg fontját kapni. Így aztán a piac szabályozásáról szó sem lehetett.

A érem másik oldalát tekintve, a hivatásos halászok és halászbérlők az alacsony árak és csökkent fogyasztás miatt képtelenek annyit keresni, hogy a költségek levonása után maradó keresetből megélhessenek. A helyzethez képest magas béreket mégis fizetni kellett. Ez újabb ok volt az alákinálatok kiélesedésére.

A szállítási költségeket a finomabb halfajták is alig bírják, a fehérhalak csak mint mellék vagy visszatérő fuvar jöhetnek számításba. Jegelt halaknál meg a csomagolás szabványosítását nem sikerült elérni. Silány, gusztustalan csomagolás sokat árt a piacnak. Élesen bírálja a fogyasztók magatartását is. Vélemény szerint a közönség nagyon el van kényeztetve. Nem nézi azt, hogy az egy

fontot kitevő nyolc darab fehérhal lepikkelyezésének és megtisztításának követelésével milyen nagy munkát okoz. A kiskereskedőket a boltberek, vízdíj, adók stb. úgys aránytalan teherrel sújtják. Már pedig a német nép elszegényedésének tényéből levonható következtetéseket az összes érdekelteknek egyaránt meg kell szivlelni. A kiskereskedőket nem szabad elbukni hagyni, mert a fogyasztás csak úgy fokozható, ha a közönség sok elosztott árusító helyen juthat áruhoz. A háziasszonyok aligha fognak kilométereket szaladni, hogy élőhalhoz jussanak. Az elemzésben a halbevétel áradmból szerepét ezúttal nem hangsúlyozták olyan túlzott mértékben.

(Fischerei-Zeitung Neudamm, december 11.)

A halászati jog fegyverrel való megvédése című cikk folytatásaképpen példákat hoz fel a szerző a múlt számban közölt megállapítások magyarázatára. A példák először is halászati jogtulajdonosokra vonatkoznak: 1. Tetten ér engedély nélküli horgászt, aki ellenkezés nélkül bemondja adatait, átadja szerszámát. (At kell adni a csendőrségnek, összeförni nem szabad.) 2. A tetten ért fenyegető magatartást tanúsít. (Lefogható, fegyver után megmotozható, zsákmány után is kikutatható.) Ezt az esetet különösen részletesen tárgyalja, megkülönböztetve azt az esetet mikor erős ember a jogosult, amikor gyenge vagy idős, de részletezi a jogosan alkalmazható erőszak foka szerint is. 3. A tettenért a jogtulajdonos láttára szerszámotul, zsákmánnyal együtt megszalad. (Utána lőhet. Ha azonban a zsákmányt eldobta és csak a szerszámjával menekül, akkor nem jogos a lövés.) Ha azonban ártatlan harmadik személy testi épségét veszélyeztetné a lövés, akkor nem szabad a menekülő után löni.

Megemlíti még, hogy Németországban is gyakori az a panasza, hogy a hatóság általában enyhén bünteti a kihágás elkövetőit. Ezután 8 példában tárgyalja a hatósági személyek fegyverhasználati jogát megvilágító eseteket.

(Allgemeine Fischerei-Zeitung, december 1. és 15.)

A tengeri hal mint a ponty és compónak a versenytársa. Rámutat arra, hogy körülbelül hatvan évvel ezelőtt tengeri halakat Németországban csupán a tengerpartok mentén fogyasztottak. Az ország belsejét a bőségben levő édesvízi halakkal látták el. Nagyot változott a helyzet a tengeri halkereskedelem kifejlődésével. A halkereskedelemnek mintegy 70%-a foglalkozik tengeri halal. És mintegy 100 millió márkát forgalmaz. Sajnos a tengeri halkereskedelem kifejlődése nem történhetik az édesvízi halkereskedelem háttérbeszorulása nélkül. Ha a német háziasszony halat vesz, úgy a választása 100 eset közül 80-ban tengeri halra esik. Ennek oka elsősorban az állam által erősen támogatott propaganda, valamint az is, hogy 100 kiskereskedő közül 70-nél hiába is keresne a háziasszony édesvízi halat.

(Paul Vogels Korrespondenzblatt, december 1.)

A nád értékesítése kertészeti és építési célokra. Ilyen címen tartott előadást Renhold Wegner a brandenburgi halászati egyesület küstrini halásznapiján. Előrebocsátva a nádanyagot feldolgozó háziipar jelentőségét, főleg a melegágyak lefodására alkalmas nádtakarónak és a szalmával kombinált ú. n. reformtakarónak a szövését tartja jövedelmezőnek. Ábrával kapcsolatban leírja a szövőbák szerkezetét és a nádszövet készítésének módját. Tájékoztató költségcsámítást is ad, melyből kitűnik, hogy az egyszerű nádtakaró négyeszméterét 68 pfenning költséggel lehet előállítani, értékesíteni pedig 1'20—1'40 márkáért. Reformtakaró előállítható 83 pfenningért, értékesíthető 1'30—1'60 márkával.

Az így előállított nádtakaró nemcsak kertészeti célokra, hanem pl kerítésnek, ablakernyőnek stb. használható. Vékonyfalú favázis vagy vertagyafalú épületek külső falfelületének burkolására is előnyösen használható: melege teszi a helyiséget, védi a falfelületet az esőtől, amellet tartós.

(Mitteilungen der Fischereivereine, Ostausgabe, december 1.)

TÁRSULATOK--EGYESÜLETEK.

A Budapesti Aquarium és Terrarium Egyesület a múlt év december hó 15-én este 8 órakor Vizer Vilmos kir. bányaugyi főtanácsos elnökle alatt látogatott ülést tartott a II., Fő utca 8. sz. alatti Winkler-féle „Három Veréb“ vendéglő különtermében. Két előadás is volt a tárgysorozatban.

Dr Hoynos Rezső tanár kitűnő előadásban hívta fel a figyelmet az aquarium pedagógiai jelentőségére a középiskolai természetrajzi oktatással kapcsolatban, saját gazdag tapasztalatai alapján. A középiskolákban megalakult ifjúsági természetrajzi körök tevékenységében igen fontos szerep illeti meg az aquarisztikát, mely nemcsak felkelti az ifjúság érdeklődését a biológiai problémák iránt, hanem azt állandóan ébrentartja és fejleszti is. Igen sok vizsgálatra kiválóan alkalmas objektumot ad és az aquarium a vezető tanár és az ifjúság mikroszkópi gyakorlataira és az ökológiai ismeretek gyarapítására. Nem utolsó előny az sem, hogy

az aquaristikával foglalkozó serdülő ifjúságot a halak szaporodásának közvetlen megfigyelése rávezeti a nemi élet legfontosabb mozanatainak és jelenségeinek helyes irányú szemléletére. (Ivarjelleg, peterakás, megtermékenyítés az anya testén kívül és eleven szülőknél azon belül, fészekképzés, ivadékgondozás, stb). Az aquaristika tehát maga megoldja — és pedig az elképzelhető leg-helyesebb módon — az ifjúság nemi felvilágosításának oly sokat vitatott, szülőre, tanárra egyaránt kényes problémáját.

Vizer Vilmos bányügyi főtanácsos ezután ismertette a külföld nagy aquariumainak a newyorkinak, londoninak és berlininek szervezetét, berendezéseit, nagyszabású méreteit és fejlődését. Az illusztris előadó mindezeket személyes tapasztalatból ismeri, régebbi külföldi utazásaiból, de állandóan figyelemmel kísérte az azóta beállott változásokat és fejlődést is.

Mindkét előadás igen nagy tetszést aratott és több hozzászólás követte azokat.

Itt említjük meg, hogy az aquaristikából esetleg felmerülő valamely konkrét kérdés iránt élelnekben érdeklődő olvasóink a fenti egyesülettől közvetlenül kaphatnak felvilágosításokat. B. Michailovich György ny. huszárkapitány, titkár címe: Budapest. VI., Podmaniczky utca 61. sz.

Az aquaristika egészelt tanulmány tárgyává tenni óhajtó olvasóink figyelmét pedig felhívjuk a kir. magy. természettudományi társulat kiadásában *Behyna Miklós* tollából 216 oldalon 98 képpel és rajzzal megjelent munkájára mely a szobai aquariumok berendezésével és gondozásával foglalkozik és pontos útmutatóul szolgál. Behyna munkája minden idevágó kérdésre részletesen megfelel. Számos fényképpel és rajzzal kísért szövegben ismerteti azokat az eljárásokat, amelyek révén az aquarium szépségei zavaralanul élvezhetők. A könyv címe: „*Az aquarium berendezése és gondozása*”. Ára 5 P. A természettudományi társulat (Bpest, VIII., Eszterházy utca 16. sz.) tagjai kedvezményes áron 3 P-ért szerezhetik be. U.

A **Tiszaujlak-vitkai** halászati társulat 1932 november 23-án tartotta évi rendes közgyűlését Szatmárcsekében. Kövessy Győző alelnök-igazgató évi jelentésében előadta, hogy a társulat halásztásra (süllőikra, pontyivadék) 713 pengőt, igazgatásra 190 pengőt, kereseti adóra 105 pengőt fordított.

A közgyűlés a halászbérlőknek 20% bérléengedést állapított meg.

Elnökké egyhangúlag Kölcsy István szatmárcsekei földbírtokost választották meg.

A **Szatmár-vitkai** halászati társulat 1932 november 24-én tartotta évi rendes közgyűlését Fehérgyarmaton. Elnökölt Kövessy Győző alelnök-igazgató, aki a társulat múltévi számadását és működését is ismertette. A tagsági járulékok nem voltak kifizethetők, mivel a társulat pénzmaradványa a felszámolás alatt levő Szatmármegyei Takarékpénztárban van elhelyezve.

Az 1932 33. évre a múltévi pénzmaradványból bérhátralekok és bérekből várható bevétel 2528 pengőre irányoztatott elő

Ezzel szemben a kiadás előirányzata:

Igazgatási, irodai költség, adó	460.—P
Tagok 1929—1932. évi járuléakai	1920.—„
Haltenyésztésre	100.—„

Összesen: 2480.—P I.

A **magyar horgászszövetség** igazgatótanácsa december. hó 10-én Budapesten az Országos Testnevelési Tanács alkotmányutcai székházának termében ülést tartott vitéz báró Szurmay Sándor elnökle alatt.

Elnök, üdvözlőlvén a megjelenteket, röviden ismerteti a sporthorgászat jelentőségét és annak szükségét, hogy az a hazai viszonylatban is nivóra emeltesse, hogy amerikában és a nyugat-európai államokban elért fejlettségét megközelítse.

Dr Sándor Géza ügyvezető-igazgató ismertette a szövetség megalakulásának és eddigi működésének eseményeit Az ország területén fennálló 8 sporthorgász egyesület közül ezideig 4 lépett be a szövetségbe. A magyar horgászszövetséget az Országos Testnevelési Tanács az elismert országos sportszövetségek közé felvette.

Az ülésen megjelentek elismeréssel vették tudomásul dr Unger Emil egyetemi m. tanárnak azon bejelentését, hogy a tél folyamán a halászat körébe vágó ismeretterjesztő előadást fog tartani.

Tárgyaltatt a horgászspornak idegenforgalom szempontjából való fejlesztése. E vonatkozásban Lillafüreden kívül úgyszólván az egyedüli számbavehető vízterület a Balaton. A jelenleg fennálló bérleti rendszer mellett a horgászok igen sok zaklatásnak vannak kitéve s nehézség az is, hogy minden part mentén az engedélyt külön kell megszerezni a víztulajdonostól. Elhatározta

a szövetség, hogy újra megindítja a lépéseket annak érdekében, hogy az egyesületbe tömörült tagok oly egységes horgászengedélyekhez juthassanak, amelynek birtokában, úgy az összes partokról, mint csónakról szabadon horgászhatnak. I.

A **szolnokvidéki felsőtiszai halászati társulat** 1932. évi december hó 20-án tartotta Szolnokon évi rendes közgyűlését gróf Szapáry Gyula elnökle alatt.

Az 1931. évi zárszámadás adatai szerint, a bevétel 12.161 P, kiadás 11.775 P, a maradvány 386 P volt, melyre a közgyűlés a felmentvényt megadta. Az 1932. évi igazgatói jelentés meghallgatása után foglalkozott még a közgyűlés az 1931. évi zárszámadás és a tiszta jövedelem szétosztásának kérdésével is. A holdankénti hozzájárulás 72 fillért tett ki. Az 1933. évi költségelőirányzat 10.660 P sükséglettel szemben 11.036 P fedezetet mutat fel.

A **hármaskőrösi halászati társulat** 1932. évi december hó 23-án tartotta választmányi és évi rendes közgyűlését Szarvason, melyen dr Spett Ernő elnökölt.

A közgyűlés az 1932. évi jelentés és az időközti birtokváltozás alapján összeállított érdekeltségi kimutatás felolvasása után az 1932. évi zárszámadásra a felmentvényt megadta. A zárszámadás 20.609 P bevétellel, 16.093 P kiadás és 4.516 P maradvánnyal zárult. E magas tételeket egy több évről visszatartott és most kifizetett osztalék magyarázza. Az 1933. évi költségelőirányzat 9.600 P-ben fogadtatott el

UJDONSÁGOK—VEGYESEK.

Gyászeset. *Kócsy Imre* dunaföldvári halászmester az Orsz. Halászati Egyesület választmányi tagja, a múlt év december hó 14-én mindössze négy napi, torokgyulladásai kezdődő betegség után elhunyt.

Az Isteben boldogult egyike volt a legkitünőbb dunai halászmestereknek. Dunaföldváron született 1872 december 6-án. A halászatot is ott tanulta meg nagyatyjánál és nagybátyjainál, szóval igazi halászcsalád sarja volt. 1896 óta haláláig önálló bérlője volt a dunai szakaszoknak. Tavak bérletével is foglalkozott. Messze földön híres vendéglős is volt.

Elhunyt tagtársunkban igen szeretetreméltó embert, a Duna és halai és a halászat alapos ismerőjét, egyesületünk lelkes tagját veszítettük el, őszinte fájdalomunkra.

Kiváló érzelme volt a halászat tudományos problémái iránt is, mindig a legnagyobb megértéssel támogatva kedves otthonában, az apostagi halásztanyán, ilyen irányú törekvéseinket és több értékes és érdekes dologra hívta fel figyelmünket.

Az elhunytat özvegye siratja, mi pedig kegyelettel őrizzük meg emlékét.

A **karácsonyi halpiac.** A legélénkebb forgalom a budapesti halpiacon mindig karácsony előtt és Szilveszter körül bonnyolódik le. Így volt ezidén is, amit mindenestre csakis az a körülmény tett még a mai pénztelenségben is lehetővé, hogy a hal ára a régebbi karácsonyokhoz viszonyítva más élelmickekkel együtt alaposan lemorzsolódott. December 23-án kimentünk a vásárcsarnokba, ahol a következő kicsinybeni árakat jegyeztük fel:

Élőponty kicsi (1 kg-ig)	-90—1.— P
„ közép (1 kg-tól 1 ¹ / ₂ kg-ig)	1:10—1:20 „
„ nagy (2 kg-os és azon felüli)	1:30—1:60—1:80 „
Harcsa, élő	3:00—3:50 P, nagy 4—5 P, vágott 5—7—8 „
Kecsege	2—5 P, nagy 8 „
Süllő	2—5 „
Balaton fogas	I. oszt. 8—9 P, II. oszt. 5—6 „
„	III. „ 4— „ IV. „ 3.60 „
„	szeletben 8 „
Kárász, élő	1:00—1:20 „
Compó, „	1:00 „
Jászkeszeg, nagy	1:20 „
Csuka	1:20—2:00—2:60 „

A jó tömeghal: a ponty ára tehát a régebbi karácsonyi viszonyokhoz képest majdnem a felére esett. Megállapítható azonban az is, hogy a drága halfajok ára szintén esett ugyan, de nem olyan nagy mértékben, mint a pontyé. Jó példa erre különösen a fogas és a süllő, meg a kecsege. Ezek ára még a legkevesebbet

veszítette. Nagyobb már az olcsóbbodás a harcsánál. A csuka drágább lett, mint a ponty.

A forgalom igen élénk volt. Megjelentek a piacon a német-palánkai, fürgei és sumonyi egyesült tógazdaságok a Dunán saját bárkájukkal és halaikkal, meg a pélpusztai tógazdaság is árulta saját halát, ami számottevő konkurrenciát okozott a halpiacon. U.

Halászati előadás és filmbemutató. A vitéz Szurmay Sándor báró ő excellenciája elnöklele alatt megalakult Magyar Horgász Szövetség rendezésében f. évi január hó 24-én d. u. 6 órakor VIII., Mária Terézia tér 8/a. sz. a., a Pedagógiai szeminárium vetítő- és előadó termében Unger Emil dr egyetemi magántanár előadást tart „A haljelölésekről”. Ezután pedig ugyancsak lapunk szerkesztője bemutatja a múlt év április havában az ő kezdeményezésére és útmutatása mellett a Magyar Film Iroda, illetve Somkúti István, a Magyar Film Iroda operatőrije által készített mikroszkópi filmfelvételt a balatoni fogas megtermékenyített petéiről és az azokból kikelt szikzacskós halivadékról. Végül bemutatasra kerül a Metro Goldwyn egy filmje is a tenger életéből. Vendégeket is szívesen lát a Horgász Szövetség.

A külföldi tengerivel hizlalt halakat külföldre kell szállítani.

Egyesületünk a m. kir. központi vámigazgatóságtól a következő felhívást kapta:

Figyelmezteti a m. kir. központi vámigazgatóság, hogy kikészítési előjegyzési eljárásban behozott tengerivel hizlalt és vámkülföldre kiszállított állatok után a hizlalásra fordított tengeri vám-biztosítéka csak akkor térítható vissza, ha a kiszállított állatok valószínűsége hatósági állatorvos, vagy a feladó vasútállomás mérlegelés útján igazolja. Bevallott, vagy a rakterület szerint számított, ú. n. szabványsúly nem lehet alapja a vámbiztosíték visszatérítésének. Figyelmezteti egyben a m. kir. központi vámigazgatóság, hogy a kikészítési előjegyzési eljárásban behozott tengerit feletve okvetlenül ki kell szállítani, mert a behozatali engedély csak a tengeri előjegyzésére adatott meg. Amennyiben bármely oknál fogva nem tudná az egész tengerit feletve kiszállítani, úgy szíveskedjék még a kiszállítási határidő lejárta előtt szabad forgalomba hozatalra jogosító behozatali engedélyt megszerezni és azt az előjegyzést végző vámhivatalnál bemutatni, mert ellenkező esetben a tekintetes Cím ellen jövedéki eljárás fog folyamatra tetetni!

Budapest, 1932 december 20.

Mekkey s. k.
m. kir. pénzügyi titkár.

A Halászat multévi 17—18. számában közöltük már azt, hogy a kikészítési előjegyzési eljárásban 5 q tengerire 1 q halat kell legkésőbb 1933. évi március 31-ig kiszállítani, s ugyanott teljes tájékoztatást adtunk a kiszállítás részleteiről.

Felkérjük azon tógazdáinkat, akik a külföldi tengerit igénybe vették, hogy a megfelelő mennyiségű pontynak a fenti határideig való kiszállításáról okvetlenül gondoskodjanak, nehogy annak elmulasztása miatt az egyesület ellen eljárás indítsanak. I.

Halak növekedése a tároló medencében. A recski m. kir. ércbánya az üzemhez szükséges vízmennyiség állandósítására a Tarna és Bükk patakok összefolyásánál tárológátát épített. A gát mögötti tároló medence területe mintegy 6 kat. hold, legnagyobb mélysége 3-8 m. A tónak mellékhasznosítása végett, a halászati felügyelőség javaslatára mult év tavaszán azt népesítették és pedig 1300 drb egynyaras, 120 drb kétnyaras ponttyal és egy láda (100.000 drb) termékenyített süllőikrával. A halak növekedése az év végére a következő volt (etetés nélkül): 4-5 dekás pontyivadék 60-80 dekára, 50 dekás kétnyaras ponty 120-180 dekára, az ikrából kikelt süllő átlag 11-12 dekára nőtt (volt elvétve 23 dekás is). A kallódási veszteséget nem lehetett megállapítani, mivel a bányauzem folytonossága miatt a tavat nem lehet lebecsátani. I.

Különös csontdaganat egy balatoni fogason. Szeptember elején egy II. oszt. fogast vizsgáltam meg, melynek oldalán, kb. a II. hátúszó kezdete alatt 5 cm-re a szabályos pikkelyzetű bőr alatt kökeménységű, krajcár nagyságú lapos dudorodás látszott és volt kitapintható. A rejtélyes képződményt a gerincoszlopig hatoló mély bevágásokkal sikerült csak teljesen kiszabadítani, s ezután, hogy a rendkívül kemény képződmény mineműsége és alakja pontosan megállapítható legyen, a rátapadó izomszövetét főzéssel kellett megtisztítani. Gombaalakú csontképződménynek bizonyult, melynek lapos „kalapja” közvetlen a bőr alatt terült el, nyele pedig egészen a gerincoszlopig terjedt.

Kifőzve csontszínű- és tapintatú volt. Kémiai összetétele dr Darvas Rozália analízise szerint szintén csontnak bizonyult.

Tudjuk, hogy a halaknál a csontvázhoz nem tartozó izmok közötti csontszerű képződmények normálisan előfordulnak. (Szál-

kák.) Ilyen képződmények rendellenes alakban és feltűnő nagyságban való előfordulásáról azonban eddig nem volt tudomásunk. A balatoni halászok sem láttak még ilyet soha. U.

A nehéz halértékesítés humoros oldaláról. „Mondja marha mért oly bús? Oicsóbb a ponty, mint a hús” már szállóige lett régen s még franciára is lefordították. (a Bulletin de pisciculture-ban láttuk.) Az őszi propaganda tovább ment, ahogy a ponty ára tovább esett. Most utcán, villamoson „Marhák, dísznők zokogják, mégolcsóbbak a potykák”. Az újesztendőben meg már képeslapot is kaptunk, s ezzel a halpropaganda új állomáshoz érkezett. A levelezőlap szakácsot ábrázol, aki szakot tart kezében, s kifogni készül a pontyot, harcsát, csukát. A hátapon „Meghívó” s a következő vers. „Autarchia? Autarchia! — Jöjjön hát a halakocsmá! — Kint már nem kell finom halunk, — Együk meg hát saját magunk! — Bástyá utcán van a Gyöngytűk, — Nagyságot (Méltaságot, Nagyméltaságot) oda hívjuk, — Jó pontyukat ott potyázzák — Keservükben — a Tógazdák. — „Gyöngytűk” vendéglő IV., Bástyá utca 10. Asztalrendelések: telefon 84-2-84.”

Igen ügyes ötlet és vers és ha segít majd általában leszállítani a vendéglői halételeknek még mindig indokolatlanul magas árát, akkor el is éri célját.

Az sem utolsó, ami nemrég a Garay téri halpiacon történt. A nem éppen fiatal halárusnő hangosan kiabálja: „Friss élő pontyot vegyenek!” Egy huncut legénynek eszeágában sincs vásárolni (talán nem is tudna), de bosszantani és derültséget kelteni ugyancsak jól sikerült neki a következő párbeszédet folytatva le az árusítónővel: „— Mondja, igazán friss ez a hal? — Ejnye, hát hogy kérdezhet ilyent? — Nem látja, hogy él? — Jó, jó, hát maga is él, de azért mégse nagyon friss!” Dr. U. E.

Közvizek halászáinak figyelmébe. Gyakran megtörtént a multban, hogy a tavaszi általános halászati tilalom felfüggesztését óhajtó érdekeltségek ezirányú kérelmeikkel elkésve jelentkeztek. Felhívjuk olvasóink figyelmét, hogy ilyen kérvények mostanában nyujtandók be az Országos Halászati Egyesület útján a földművelésügyi miniszter úrhoz, hogy idejében kedvező elintézés legyen remélhető. U.

Árjegyzés. A Halbizományi és Halértékesítő rt. és a Zimmer Ferenc halkereskedelmi rt.-tól nyert értesítés szerint december hó folyamán a nagybani halarak kilogrammonként a következők voltak:

Édesvízi élőponty	{ nagy	1:20—1:40	P
	{ közép	0:90—1:00	”
	{ kicsi	0:70—0:85	”
Édesvízi jegeltponty	{ nagy	0:70—0:80	”
	{ közép	— — —	”
	{ kicsi	0:50—0:70	”
Balatoni fogassüllő	{ I. oszt.	7:00— —	”
	{ II. oszt.	3:60— —	”
	{ III. oszt.	2:80— —	”
	{ IV. oszt.	2:80— —	”
Dunai süllő	{ I. oszt.	3:80—4:00	”
	{ II. oszt.	2:50—3:00	”
	{ III. oszt.	1:60—1:80	”
	{ IV. oszt.	1:40—1:60	”
Harcsa élő	{ nagy	3:80— —	”
	{ kicsi	2:20—2:40	”
Harcsa (jegelt)	{ nagyvágó	2:80—3:00	”
	{ közép	2:60— —	”
	{ kicsi	1:00—1:40	”
Csuka élő	1:20—1:80	”	
Csuka jegelt	0:90—1:00	”	
Compó	0:80—1:00	”	
Kárász	0:70—8:00	”	
Ön	0:40—1:00	”	
Balatoni keszeg	0:40— —	”	

Forgalom élénkebb, irányzat bizonytalan.

A lap kiadásáért felelős: Dr Unger Emil.

TECHET RÓBERT

okleveles mérnök BUDAPEST

Vállalja HALASTAVAK tervezését és építését, régi tavak reorganizációját, tavak intenzív racionális kezelését, termések külföldi értékesítését, öntözések, lecsapolások tervezését és építését, földbirtokok felmérését, parcelázását, mérnöki és halászati szakvélemények készítését.

VIII., József körút 43. sz. II.

TELEFÓNSZÁM: József 429—22.

ZIMMER FERENC

BUDAPEST

IX. KER. KÖZPONTI VÁSÁRCSARNOK

Veszünk és eladunk bármily mennyiségű élő és jegelthalat

Telefonszámok:

Központi vásárcsarnok: Automata 854—48.

Fióközllet: V., József-tér Automata 816—79.

Iroda: VIII., Horánszky-utca 19. J. 335—39.

HALKERESKEDELMI R.-T.**STEINER MÁRKUS**
HALNAGYKERESKEDŐ

Bizományi eladásokat is kedvező feltételek mellett vállal el. Telefon: Aut: 866—19. Este hét óra után 843—27 sz. Veszek és eladok bármily mennyiségű élő- és jegelthalat. Iroda: IX., Erkel-utca II.

**Budapest, IX. ker.
Központi vásárcsarnok.**

BARTA LIPÓTNÉ
HALKERESKEDŐ

Telefón:

IRODA: AUT. 850—71.

ÜZLET: AUT. 855—84.

BUDAPEST IX. KER.

KÖZP. VÁSÁRCSARNOK**HALÁSZHÁLÓ**

puha inslég és kötél, hálófonal, para-fa-alattság, rebzsinór minden mennyiségben kapható

ÁDÁM MIKSA
R.-T.-NÁL BUDAPEST

Főüzlet: IV. Ferenc József-rakpart 6-7

A Ferenc József-híd és Erzsébet-híd között

Telefón: Aut. 843—10.

Fióközllet: VII. Thököly-út 16 szám

A Keleti pályaudvar ind. oldalával szemközt

Telefón: József 361—71.

MAGYAR

TÓGAZDASÁGOK R.-T.

BUDAPEST, V., JÓZSEF-TÉR 8.

TELEFÓN: AUTOMATA 809—21. SZ.

LEVÉLCÍM: BUDAPEST 4., POSTAFIÓK 271.

Több mint 6000 kat. hold terjedelmű tógazdaságaiból SZÁLLIT tenyésztésre

nemestörzsű egynyaras és kétnyaras pontyot, pontyanyákat, harcsaivadékokat, fogassüllő-ivadékokat és fogassüllő-ikrát a következő helyekről: Balatonföldvár, Bia, Bicske, Gelej, Hortobágy, Iszkaszentgyörgy, Mike, Nagyláng, Örspuszta, Pellérd, Sárd, Sáregres, Sárszentmiklós, Somogysszentmiklós, Szabadbattyán, Tápíószecső, Tüsképusztáról és Varászlóról.

HALBIZOMÁNYI ÉS HALÉRTÉKESÍTŐ R.-T.
HALNAGYKERESKEDÉS

ÁRUSÍTÓ HELY:

BUDAPEST IX., KÖZPONTI VÁSÁRCSARNOK ● BUDAPEST IX., CSARNOK TÉR 5. SZÁM

TELEP ÉS IRODA:

KÖZPONTI IRODA:

BUDAPEST V. KERÜLET, JÓZSEF TÉR 8. SZÁM.

TELEFÓNSZÁM: AUTOMATA 809—22.

LEVÉLCÍM: BPEST 4., POSTAFIÓK 271.

Megvesszük tógazdaságok egész haltermését, szállítunk a Magyar Tógazdaságok részvénytársaság kezelésében levő tógazdaságokból elsőrendű gyorsnövésű cseh, bajor egy és kétnyaras pontyokat, anyapontyokat s minden más tenyészhalat, megtermékenyített fogassüllő-ikrát, valamint etetési üzemre berendezett tógazdaságok részére különféle haltakarmányt.

TELEFÓNSZÁM: NAPPAL AUT. 856—36.,

ÉJJEL AUT. 591—22.,

SZÁLLÍTÁSI OSZTÁLY AUT. 687—16.